

Тема 3. Антична філософія

КЛЮЧОВІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

◆ **ФІЗИС** (або **ФЮЗИС**) (з давньогрец. природа) - -у вихідному значенні те, що становить основу будь-чого, що довільно, без впливу ззовні діє, проявляє активність, зростає, розширюється, породжує свої різноманітні прояви.

АРХЕ (з давньогрец. - початок; перший, вихідний, головний пункт; засада) — у давньогрецькій філософії — універсальний початок усього сущого.

◆ **АТОМ** — дослівно: неподільний, неруйнівний; найменша частинка речовини, яка не підлягає ніяким змінам; за Демокрітом, наявність такої частинки є запорукою незнищеності світу.

◆ **КОСМОС** (з давньогрец. порядок, краса, влаштування, оздоблення) — розуміння Всесвіту як розумно та закономірно впорядкованого.

◆ **ІДЕЯ** (або **ЕЙДОС**) - дослівно: вид, вигляд; основне поняття філософії Платона, що позначає внутрішню неподільну цілісність будь-чого, завершену, одвічну його сутність; за дещо модернізованим тлумаченням сукупність необхідних та достатніх елементів будь-якого явища або його конструктивний принцип.

◆ **ГІЛЕМОРФІЗМ** (з давньогрец. гіле та морфе) — за Арістотелем, вихідні складові будь-якого сущого; **матерія** - невизначений пасивний матеріал; **форма** — активне впорядкування матерії.

◆ **НООС** (або **НУС**) (з давньогрец. — розсудок, розум, мудрість) .....у давньогрецькій філософії — Світовий розум, розпорядник та впорядник усього сущого у світі.

◆ **АТАРАКСІЯ** — незворушність, безпристрасність; у школах завершального циклу античної філософії -■ душевний стан, до якого повинен спрямовувати своє самовдосконалення прихильник мудрості.